

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 9ης Ιουλίου 2013

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2013 του Βελγίου και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας του Βελγίου, 2012-2016

(2013/C 217/02)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της οικονομικής και δημοσιονομικής επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής κοινωνικής προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής οικονομικής πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 26 Μαρτίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε με την πρόταση της Επιτροπής για τη δρομολόγηση νέας στρατηγικής για την απασχόληση και την ανάπτυξη, Ευρώπη 2020, βασιζόμενη στον μεγαλύτερο συντονισμό των οικονομικών πολιτικών, η οποία εστιάζεται στους νευραλγικούς τομείς στους οποίους απαιτείται δράση ώστε να ενισχυθεί το δυναμικό διατηρήσιμης ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης.
- (2) Στις 13 Ιουλίου 2010, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής των κρατών μελών και της Ένωσης (2010 έως 2014) και, στις 21 Οκτωβρίου 2010, εξέδωσε απόφαση σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές των πολιτικών απασχόλησης των κρατών μελών⁽³⁾, οι οποίες από κοινού αποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές». Τα κράτη μέλη κλήθηκαν να λαμβάνουν υπόψη τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές στις οικονομικές τους πολιτικές και στις πολιτικές τους για την απασχόληση.

- (3) Στις 29 Ιουνίου 2012, οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών ενέκριναν «Σύμφωνο για την ανάπτυξη και την απασχόληση», το οποίο παρέχει ένα συνεκτικό πλαίσιο δράσης σε επίπεδο κρατών μελών, ΕΕ και ευρωζώνης, με την κινητοποίηση όλων των δυνατών μηχανισμών, μέσων και πολιτικών. Έλαβαν αποφάσεις σχετικά με τη δράση που πρέπει να αναληφθεί στο επίπεδο των κρατών μελών, ιδίως εκφράζοντας την απόλυτη προσηλωσή τους στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και στην εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα.
- (4) Στις 10 Ιουλίου 2012, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση⁽⁴⁾ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του Βελγίου για το 2012 και εξέδωσε γνώμη σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας του Βελγίου για την περίοδο 2012-2015.
- (5) Στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή εξέδωσε την Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης, δίνοντας το εναρκτήριο λάκτισμα για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο του 2013 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Επίσης στις 28 Νοεμβρίου 2012, η Επιτροπή, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, εξέδωσε την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, στην οποία προσδιόρισε το Βέλγιο ως ένα από τα κράτη μέλη τα οποία θα έπρεπε να υποβληθούν σε εμπειριστατωμένη επισκόπηση.
- (6) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει συμμετάσχει δεόντως στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, και, στις 7 Φεβρουαρίου 2013, ενέκρινε ψήφισμα σχετικά με την απασχόληση και τις κοινωνικές πτυχές στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης 2013 και ψήφισμα σχετικά με τη συμβολή στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης 2013.
- (7) Στις 14 Μαρτίου 2013, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες για την εξασφάλιση χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, δημοσιονομικής εξυγίανσης και δράσης για την ενίσχυση της ανάπτυξης. Υπογράμμισε την ανάγκη να επιδιωχθεί διαφοροποιημένη, φιλική προς την ανάπτυξη δημοσιονομική εξυγίανση, να αποκατασταθούν οι κανονικές συνθήκες δανειοδότησης στην οικονομία, να προωθηθούν η ανάπτυξη και η ανταγωνιστικότητα, να καταπολεμηθούν η ανεργία και οι κοινωνικές επιπτώσεις της κρίσης και να εκσυγχρονισθεί η δημόσια διοίκηση.
- (8) Στις 10 Απριλίου 2013, η Επιτροπή δημοσίευσε τα αποτελέσματα της εμπειριστατωμένης επισκόπησης που εκπόνησε για το Βέλγιο, βάσει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011. Βάσει της ανάλυσής της, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το Βέλγιο αντιμετωπίζει μακροοικονομικές ανισορροπίες, οι οποίες απαιτούν παρακολούθηση και δράση σε επίπεδο πολιτικής. Ειδικότερα, εξακολουθούν να χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής οι μακροοικονομικές εξελίξεις στους τομείς της εξωτερικής ανταγωνιστικότητας των αγαθών και του χρέους, ιδίως όσον αφορά τις επιπτώσεις του υψηλού επιπέδου του δημόσιου χρέους στην πραγματική οικονομία.

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

⁽³⁾ Διατηρήθηκαν για το 2013 με την απόφαση 2013/208/ΕΕ του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 2013, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών (ΕΕ L 118 της 30.4.2013, σ. 21).

⁽⁴⁾ ΕΕ C 219 της 24.7.2012, σ. 5.

- (9) Στις 29 Απριλίου 2013, το Βέλγιο υπέβαλε το οικείο πρόγραμμα σταθερότητας για την περίοδο 2012-2016 και το εθνικό του πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων για το 2013. Για να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι είναι αλληλένδετα, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως.
- (10) Με βάση την αξιολόγηση του προγράμματος σταθερότητας, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι το μακροοικονομικό σενάριο, στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβολές του εν λόγω προγράμματος, είναι ρεαλιστικό. Σε σύγκριση με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής του 2013, στις οποίες γίνεται λόγος για στασιμότητα του ΑΕΠ το 2013 και για αύξησή του κατά 1,2 % το 2014, το σενάριο αυτό είναι ελαφρώς πιο αισιόδοξο (καθώς προβλέπει αύξηση 0,2 % και 1,5 %, αντιστοίχως). Από το 2010 και ιδίως το 2012, το Βέλγιο εφαρμόζει μέτρα εξυγίανσης και, επίσης το 2012, πραγματοποιήσε διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στο συνταξιοδοτικό σύστημα, το σύστημα παροχών ανεργίας και τις αγορές προϊόντων. Εντούτοις, η δημοσιονομική προσπάθεια δεν υπήρξε επαρκής ώστε να είναι σύμφωνη με τη σύσταση που απηύθυνε το Συμβούλιο στις 2 Δεκεμβρίου 2009 για τον τερματισμό της κατάστασης υπερβολικού ελλείμματος. Επίσης λόγω, αφενός, της ανακεφαλαίωσης του τραπεζικού ομίλου Dexia, η οποία είχε αρνητικό αντίκτυπο ύψους 0,8 % του ΑΕΠ στο έλλειμμα, και, αφετέρου, των χειρότερων από ό,τι αναμενόταν οικονομικών συνθηκών κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2012, δεν κατέστη δυνατόν να τηρηθεί η προθεσμία διόρθωσης του υπερβολικού ελλείμματος του 2012. Λόγω αυτού, προβλέπεται πλέον ότι το έλλειμμα θα υποχωρήσει κάτω της τιμής αναφοράς 3 % του ΑΕΠ που προβλέπει η Συνθήκη από το 2013.

Στόχος της δημοσιονομικής στρατηγικής που περιγράφεται στο πρόγραμμα σταθερότητας είναι η ισοσκελίση του προϋπολογισμού σε διαρθρωτικούς όρους έως το 2015 και η επίτευξη του μεσοπρόθεσμου στόχου (ΜΔΣ) το 2016. Το πρόγραμμα σταθερότητας τροποποίησε τον ΜΔΣ από πλεόνασμα 0,5 % σε 0,75 % του ΑΕΠ. Ο ΜΔΣ είναι σύμφωνος με τις απαιτήσεις του συμφώνου σταθερότητας και ανάπτυξης. Το πρόγραμμα σταθερότητας είναι συμβατό με τη νέα προθεσμία της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος έως το 2013, αλλά, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής το 2013, το περιθώριο ασφαλείας για την αποφυγή της υπέρβασης της τιμής αναφοράς 3 % του ΑΕΠ που προβλέπει η Συνθήκη είναι στενό, με προβλεπόμενο έλλειμμα ύψους 2,9 % του ΑΕΠ το 2013. Η προγραμματιζόμενη ετήσια πρόοδος σε σχέση με τον ΜΔΣ, ο οποίος προβλέπεται να επιτευχθεί έως το 2016, υπερβαίνει το 0,5 % του ΑΕΠ (σε διαρθρωτικούς όρους). Δεν έχουν προσδιοριστεί μέτρα εξυγίανσης πέραν του 2013. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα σταθερότητας, ο ρυθμός αύξησης των δημοσίων δαπανών την περίοδο 2014-2016, εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας, αναμένεται να συμβάλει σε ετήσια διαρθρωτική προσαρμογή για την επίτευξη του ΜΔΣ κατά 0,5 % του ΑΕΠ. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σταθερότητας, ο δείκτης δημόσιου χρέους θα φθάσει στην ανώτατη τιμή του 100 % του ΑΕΠ το 2013 και θα υποχωρήσει σταδιακά στο 93 % του ΑΕΠ έως το 2016. Από το 2014 έως το 2016, το Βέλγιο αναμένεται ότι θα βρίσκεται σε μεταβατική περίοδο όσον αφορά τη συμμόρφωση προς το κριτήριο του χρέους. Σύμφωνα με τα σχέδια, η τιμή αναφοράς για το χρέος θα επιτευχθεί στα τέλη της μεταβατικής περιόδου. Βάσει των εαρινών προβλέψεων των υπηρεσιών της Επιτροπής το 2013, στις οποίες ο δείκτης δημόσιου χρέους προβλέπεται να ανέλθει στο 101,4 % το 2013 και να αυξηθεί περαιτέρω στο

102,1 % του ΑΕΠ το 2014, με βάση παραδοχή μη μεταβολής της πολιτικής, η μετάβαση προς τον κανόνα περί μείωσης του χρέους δεν θα επιτευχθεί το 2014, πράγμα που δείχνει ότι η πρόοδος προς την επίτευξη του ΜΔΣ δεν είναι επαρκής. Το πρόγραμμα σταθερότητας δεν εξηγεί πώς η σχεδιαζόμενη προσαρμογή θα επιμεριστεί μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης, ζήτημα που θίγεται επίσης στην περυσινή σύσταση για το Βέλγιο. Εκτός από ένα βάσει κανόνων πολυετές πλαίσιο για τη γενική κυβέρνηση, είναι ανάγκη να εκπονηθούν και να συμφωνηθούν συγκεκριμένες ρυθμίσεις συντονισμού, ώστε να εξασφαλισθούν και να εφαρμοσθούν ισχυρότερες, αυτόματες δεσμεύσεις από τις περιφέρειες, τους δήμους και τις τοπικές αρχές, για την επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων.

- (11) Το Βέλγιο αντιμετωπίζει σημαντική προβλεπόμενη αύξηση των δαπανών που συνδέονται με τη δημογραφική γήρανση (+ 2,0 ποσοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ) ήδη κατά την περίοδο 2010-2020, ιδίως στους τομείς των συντάξεων και της μακροχρόνιας περίθαλψης. Η μεταρρύθμιση που έχει αρχίσει στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης γήρατος αναμένεται να έχει θετικό αντίκτυπο στην απασχόληση ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας. Παρ' όλα αυτά, από τις προβλέψεις προκύπτει ότι το Βέλγιο δεν θα επιτύχει τον στόχο που έθεσε το ίδιο για το 2020 στον τομέα αυτόν. Δεδομένου του μεγέθους της πρόκλησης, θα χρειασθεί να καταβληθούν πρόσθετες προσπάθειες για να καλυφθεί η διαφορά μεταξύ της πραγματικής ηλικίας συνταξιοδότησης και του εκ του νόμου προβλεπόμενου ορίου συνταξιοδότησης. Η λήψη μέτρων για τη σύνδεση του εκ του νόμου προβλεπόμενου ορίου συνταξιοδότησης με τις εξελίξεις του προσδόκιμου ζωής θα επέτρεπαν τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του συνταξιοδοτικού συστήματος μακροπρόθεσμα. Η ανάγκη να εξασφαλισθεί η οικονομική βιωσιμότητα θα πρέπει να εξισορροπείται με την ανάγκη να διατηρηθεί η επάρκεια των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης γήρατος. Στον τομέα της μακροχρόνιας περίθαλψης, λαμβανομένου υπόψη του σχετικά υψηλού κόστους της φροντίδας σε ιδρύματα περίθαλψης στο Βέλγιο, θα πρέπει να εξετασθούν η βελτίωση της σχέσης κόστους-οφέλους των δημοσίων δαπανών στις υπηρεσίες μακροχρόνιας περίθαλψης, μέτρα εξοικονόμησης κόστους όπως η πρόληψη και η αποκατάσταση στον τομέα της υγείας, καθώς και η δημιουργία καλύτερων συνθηκών για ανεξάρτητη διαβίωση.
- (12) Η μακροπρόθεσμη απώλεια ανταγωνιστικότητας του Βελγίου οφείλεται σε αρκετούς παράγοντες, όπως το σύστημα καθορισμού των μισθών, δυσλειτουργίες στις αγορές εισροών και παράγοντες οι οποίοι δεν συνδέονται με το κόστος αλλά με την ικανότητα καινοτομίας της οικονομίας. Ο «μισθολογικός κανόνας» του 1996, ο οποίος αποσκοπούσε στη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας έναντι των κύριων εμπορικών εταίρων, δεν εκπλήρωσε πάντοτε τον σκοπό για τον οποίο θεσπίστηκε. Τα άμεσα μέτρα που έχουν ληφθεί μέχρι τώρα για να ευθυγραμμίσουν περισσότερο την εξέλιξη των αμοιβών με τα επίπεδα παραγωγικότητας αποτελούν βήματα προς την ορθή κατεύθυνση, δεν επαρκούν όμως για να εξασφαλίσουν μακροπρόθεσμα αντιστοιχία στην εξέλιξη αμοιβών και παραγωγικότητας. Εξακολουθούν να χρειάζονται διαρθρωτικές βελτιώσεις στο πλαίσιο των μισθολογικών διαπραγματεύσεων. Αυτές συμπεριλαμβάνουν αυτόματες διορθώσεις εάν δεν τηρείται ο μισθολογικός κανόνας ή εάν η αύξηση του δείκτη υγείας υπερβεί τις αυξήσεις μισθών στους κύριους εμπορικούς εταίρους. Το σύστημα μισθολογικής διαπραγμάτευσης θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι η εξέλιξη των μισθών θα συμβαδίζει με τη δυναμική της παραγωγικότητας σε υποπεριφερειακό και τοπικό επίπεδο. Το Βέλγιο ειδικεύεται σε

- ενδιάμεσα προϊόντα για τα οποία ο διεθνής ανταγωνισμός είναι έντονος, γεγονός που καθιστά δύσκολο να συυπολογίζονται στην τελική τιμή οι διακυμάνσεις των τιμών των εισροών. Παρόλο που το προηγμένο σύστημα έρευνας και καινοτομίας (E&K) του Βελγίου συνέβαλε στον μετριασμό του προβλήματος της ανταγωνιστικότητας κόστους, η E&K στις επιχειρήσεις εξακολουθεί να χαρακτηρίζεται από μεγάλο βαθμό συγκέντρωσης ενώ η ευρύτερη εφαρμογή των αποτελεσμάτων της E&K στις επιχειρήσεις παρουσιάζει υστέρηση. Οι βασικές συνθήκες για την επιτάχυνση της μετάβασης προς μια οικονομία μεγαλύτερης έντασης γνώσης θα πρέπει να βελτιωθούν, με έμφαση στην επιχειρηματικότητα, δίνοντας ώθηση στη δυναμική των επιχειρήσεων και στον σχηματισμό ανθρώπινου κεφαλαίου.
- (13) Οι τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας και πολλών άλλων αγαθών και υπηρεσιών είναι υψηλότερες στο Βέλγιο από ό,τι σε άλλα κράτη μέλη, γεγονός που μαρτυρεί ασθενή ανταγωνισμό και διαρθρωτικούς φραγμούς. Στον τομέα του λιανικού εμπορίου, οι τιμές παραμένουν άνω του μέσου όρου της ζώνης του ευρώ, ενώ περιορισμοί που ισχύουν στις επαγγελματικές υπηρεσίες εμποδίζουν την ανάπτυξη καινοτόμων επιχειρηματικών προτύπων και περιορίζουν τις επενδύσεις. Το Βέλγιο επιτέλεσε περιορισμένη μόνο πρόοδο όσον αφορά τη βελτίωση του ανταγωνισμού στις βιομηχανίες δικτύου, ενώ παραμένει ατελής η δημιουργία ισχυρών και ανεξάρτητων ρυθμιστικών αρχών. Το Βέλγιο εμφανίζει το δεύτερο χαμηλότερο ποσοστό διείσδυσης κινητών ευρωζωνικών υπηρεσιών στην Ένωση, γεγονός που σε μεγάλο βαθμό οφείλεται σε προβλήματα σχετικά με το κανονιστικό πλαίσιο και τον συντονισμό όσον αφορά τη διαθεσιμότητα φάσματος. Παρόλο που η αύξηση της μεταστροφής των καταναλωτών προς άλλους παρόχους περιόρισε την κυριαρχία του παραδοσιακού φορέα παραγωγής ενέργειας, ο ανταγωνισμός στη λιανική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου και στη χονδρική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση, δεδομένου ότι το υψηλό κόστος διανομής συμβάλλει σε δυσανάλογο βαθμό στα καθαρά επίπεδα τιμών για τους βιομηχανικούς χρήστες σε σύγκριση με τις γειτονικές χώρες. Η απόφαση του Βελγίου να επιβάλει έλεγχο στις λιανικές τιμές ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου που χρεώνονται σε τελικούς χρήστες ενδέχεται να λειτουργήσει ανασταλτικά όσον αφορά τις επενδύσεις σε παραγωγική ικανότητα και την είσοδο νέων ανταγωνιστών στην αγορά. Οι όροι αδειοδότησης στον τομέα των ταχυδρομείων εξακολουθούν να προκαλούν προβληματισμό. Οι εγχώριες σιδηροδρομικές μεταφορές επιβατών δεν είναι ανοιχτές στον ανταγωνισμό και η νομοθεσία περί λιμενεργατικών θεμάτων δεν έχει εκσυγχρονισθεί. Δεδομένης της σημασίας όλων των προαναφερόμενων τομέων για τον ανταγωνισμό, τα μέτρα αυτά θα πρέπει να ληφθούν επειγόντως.
- (14) Το βελγικό φορολογικό σύστημα εξαρτάται σε δυσανάλογο βαθμό από τους άμεσους φόρους και περιλαμβάνει νομικά κενά που το καθιστούν λιγότερο δίκαιο. Παρόλο που το Βέλγιο κατέβαλε κάποιες προσπάθειες για μείωση της συνολικής φορολογικής επιβάρυνσης της εργασίας, ο τεκμαρτός συντελεστής φορολογίας παραμένει μεταξύ των υψηλότερων στην Ένωση για τις περισσότερες κατηγορίες εργαζομένων. Το Βέλγιο εξακολουθεί να αποτελεί μια από τις χώρες με το χαμηλότερο μερίδιο φορολογικών εσόδων από περιβαλλοντικούς φόρους. Υπάρχουν περιθώρια απλούστευσης του φορολογικού συστήματος και βελτίωσης της αποτελεσματικότητάς του, μεταξύ άλλων με τη μείωση και τον εξορθολογισμό των φορολογικών δαπανών, καθώς και με την κατάργηση αδικαιολόγητων ή αναποτελεσματικών μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ.
- (15) Το Βέλγιο κατατράχεται από χαμηλότερη του μέσου όρου και στάσιμη συμμετοχή στην αγορά εργασίας, καθώς και από σημαντικές αποκλίσεις των ποσοστών απασχόλησης και ανεργίας στις διάφορες περιφέρειες και πληθυσμιακές υποομάδες. Στις πληθυσμιακές ομάδες με τη χαμηλότερη συμμετοχή στην αγορά εργασίας συγκαταλέγονται τα άτομα που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών, οι ηλικιωμένοι και οι χαμηλής ειδίκευσης νέοι σε όλες τις περιφέρειες. Οι ομάδες αυτές είναι συγχρόνως περισσότερο εκτεθειμένες στους κινδύνους της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Η μεταρρύθμιση του συστήματος παροχών ανεργίας αποτελεί βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση αλλά αυτή καθαυτή δεν θα μπορέσει να εξασφαλίσει καλύτερη αντιστοιχία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης εργασίας, εκτός εάν συνοδευτεί από την προσφορά, αφενός, ουσιαστικής συνδρομής για την αναζήτηση εργασίας και, αφετέρου, δυνατοτήτων κατάρτισης. Η αλληλεπίδραση μεταξύ των στοχοθετημένων μειώσεων σε ομοσπονδιακό επίπεδο και των προγραμμάτων στήριξης της απασχόλησης που εφαρμόζονται από τις περιφέρειες περιπλέκει σημαντικά την κατάσταση. Μολονότι τα μέτρα υπέρ των χαμηλής ειδίκευσης νέων είναι πιθανά να ωφελήσουν επίσης τους μετανάστες, είναι αναγκαίο να χαραχθεί μια ευρύτερη στρατηγική ειδικά για τη συγκεκριμένη αυτή ομάδα-στόχο. Πέραν τούτου, θα ήταν δύσκολη η αντιμετώπιση ορισμένων αναντιστοιχιών στην αγορά εργασίας εάν δεν αυξηθεί σημαντικά η διαπεριφερειακή κινητικότητα του εργατικού δυναμικού. Χρειάζεται να διερευνηθούν ενδελεχέστερα οι τρόποι με τους οποίους θα καταστεί περισσότερο διαφανής και αποτελεσματική η παροχή εκπαίδευσης και κατάρτισης και θα ενισχυθεί η συνέργεια μεταξύ των διαφόρων παρόχων κατάρτισης.
- (16) Σύμφωνα με τις προβλέψεις για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου έως το 2020, το Βέλγιο δεν θα επιτύχει τον στόχο για μείωσή τους κατά 15 %. Παραμένει ασαφές πώς θα επιτευχθεί ο στόχος αυτός με τις μεμονωμένες πρωτοβουλίες που λαμβάνουν οι διάφορες αρχές ή πώς θα γίνει η κατανομή των βαρών μεταξύ των περιφερειών. Ο αντίκτυπος που θα έχουν τα συνδυασμένα μέτρα στη μείωση των εκπομπών, ιδίως από τους τομείς των μεταφορών και των κατασκευών, παραμένει ασαφής. Η κυκλοφοριακή συμφόρηση αποτελεί δυσβάστακτο βάρος για τη βελγική οικονομία, το οποίο υπολογίζεται ότι ανέρχεται ακόμη και στο 2 % του ΑΕΠ και είναι ένα από τα υψηλότερα στην Ευρώπη, όμως η εφαρμογή του νέου συστήματος φορολόγησης της κυκλοφορίας στις τρεις περιφέρειες αναβλήθηκε έως το 2016.
- (17) Τα ζητήματα συντονισμού που είναι εγγενή στην ιδιαίτερα περιφερειοποιημένη δομή της χώρας καθιστούν ακόμα πιο αναγκαία την αποτελεσματική οργάνωση της δημόσιας διακυβέρνησης, καθώς η παρουσία πολλαπλών δικτύων, επιπέδων και φορέων ενδέχεται να προκαλεί αλληλεπικαλύψεις, εξασθένιση της διακυβέρνησης και αύξηση των διοικητικών δαπανών. Τέτοιου είδους ζητήματα προκύπτουν όσον αφορά τη φορολογία και την κατανομή των βαρών στη δημοσιονομική προσπάθεια, μεταξύ άλλων για την εκπαίδευση και την κοινωνική ασφάλιση, η οποία εν γένει απαιτεί περισσότερη συνεργασία και συντονισμό.
- (18) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή διενήργησε συνολική ανάλυση της οικονομικής πολιτικής του Βελγίου. Αξιολόγησε το πρόγραμμα σταθερότητας και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και εξέδωσε εμπεριστατωμένη επισκόπηση. Έλαβε υπόψη όχι μόνο τη χρησιμότητά τους για την άσκηση διατηρήσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στο Βέλγιο, αλλά και το κατά πόσο συνάδουν με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της ΕΕ,

δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε επίπεδο ΕΕ κατά τη διαμόρφωση των μελλοντικών εθνικών αποφάσεων. Οι συστάσεις της Επιτροπής στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αποτυπώνονται στις συστάσεις 1 έως 7 κατωτέρω.

- (19) Υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας και η γνώμη του ⁽¹⁾ αντικατοπτρίζεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω.
- (20) Βάσει των αποτελεσμάτων της εμπεριστατωμένης επισκόπησης της Επιτροπής και της αξιολόγησης αυτής, το Συμβούλιο εξέτασε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων και το πρόγραμμα σταθερότητας. Οι συστάσεις που εξέδωσε βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 αποτυπώνονται στις συστάσεις 1 έως 5 κατωτέρω.
- (21) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή διενήργησε επίσης ανάλυση της οικονομικής πολιτικής ολόκληρης της ζώνης του ευρώ. Επ' αυτής της βάσεως, το Συμβούλιο απηύθυνε ειδικές συστάσεις προς τα κράτη μέλη που χρησιμοποιούν ως νόμισμα το ευρώ ⁽²⁾. Ως χώρα που έχει ως εθνικό νόμισμα το ευρώ, το Βέλγιο θα πρέπει επίσης να εξασφαλίσει την πλήρη και έγκαιρη εφαρμογή των συστάσεων αυτών,

ΣΥΝΙΣΤΑ στο Βέλγιο να αναλάβει δράση κατά την περίοδο 2013-2014 προκειμένου:

1. Να θεσπίσει πρόσθετα μέτρα για να επιτύχει τη διαρθρωτική πορεία προσαρμογής που καθορίζεται στην απόφαση με την οποία το Συμβούλιο ειδοποιεί το Βέλγιο να διορθώσει το υπερβολικό έλλειμμα έως το 2013 και να ενισχύσει τη διατηρησιμότητα και αξιοπιστία της εξυγίανσης. Για τη μόνιμη διόρθωση των δημοσιονομικών ανισορροπιών απαιτείται να εφαρμοσθούν κατά τρόπο αξιόπιστο φιλόδοξες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, οι οποίες θα αύξαιναν την ικανότητα προσαρμογής και θα έδιναν ώθηση στη δυναμική ανάπτυξη. Μετά τη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος, πρέπει να συνεχισθεί η διαρθρωτική προσαρμογή με τον κατάλληλο ρυθμό, προκειμένου να επιτευχθεί ο μεσοπρόθεσμος στόχος έως το 2016 και να ληφθεί μέριμνα ώστε ο υψηλός δείκτης δημοσίου χρέους να τεθεί σε σταθερά καθοδική πορεία. Προς τον σκοπό αυτόν, να υποβάλει, έως την 15η Οκτωβρίου 2013, προτάσεις για ευνοϊκά προς την ανάπτυξη διαρθρωτικά μέτρα για το 2014 με τα οποία θα εξασφαλισθεί η διατηρήσιμη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος και η πραγματοποίηση επαρκούς προόδου προς τον μεσοπρόθεσμο στόχο. Να μεριμνήσει για την εξισορρόπηση της πορείας προσαρμογής σταδιακά ή ακόμα και κατά την έναρξη της περιόδου. Να θεσπίσει συγκεκριμένες ρυθμίσεις συντονισμού, ώστε, αφενός, να εξασφαλίσει τον δεσμευτικό χαρακτήρα των δημοσιονομικών στόχων σε ομοσπονδιακό και υποομοσπονδιακό επίπεδο σε μια μεσοπρόθεσμη προοπτική προγραμματισμού, μεταξύ άλλων μέσω της έγκαιρης θέσπισης κανόνα για ισοσκελισμένο/πλεονασματικό προϋπολογισμό γενικής κυβέρνησης σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Συνθήκης για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην οικονομική και νομισματική ένωση και, αφετέρου, να αυξήσει τη διαφάνεια της κατανομής των βαρών και τη λογοδοσία σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης.

⁽¹⁾ Βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

⁽²⁾ Βλέπε σελίδα 97 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας.

2. Να εντείνει τις προσπάθειες για κάλυψη της διαφοράς μεταξύ της πραγματικής ηλικίας συνταξιοδότησης και του εκ του νόμου προβλεπόμενου ορίου συνταξιοδότησης, μεταξύ άλλων επιδιώκοντας τις εν εξελίξει μεταρρυθμίσεις για τη μείωση των δυνατοτήτων πρόωρης συνταξιοδότησης. Να στηρίξει τις μεταρρυθμίσεις των συστημάτων ασφάλισης γήρατος με μέτρα στήριξης της απασχόλησης και με μεταρρυθμίσεις της αγοράς εργασίας που συμβάλλουν στην ενεργό γήρανση. Να αυξήσει την πραγματική ηλικία συνταξιοδότησης μέσω της εναρμόνισης της ηλικίας συνταξιοδότησης ή των συνταξιοδοτικών παροχών με τις αλλαγές στο προσδόκιμο ζωής. Να συνεχίσει να βελτιώνει τη σχέση κόστους-οφέλους των δημόσιων δαπανών στον τομέα της μακροχρόνιας φροντίδας σε ιδρύματα περιθαλψής.
3. Να αποκαταστήσει την ανταγωνιστικότητα, να συνεχίσει τις τρέχουσες προσπάθειες για μεταρρύθμιση του συστήματος καθορισμού των μισθών, συμπεριλαμβανομένης της τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των μισθών· συγκεκριμένα, λαμβάνοντας διαρθρωτικά μέτρα, σε διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους και σύμφωνα με την εθνική πρακτική, για να εξασφαλίσει ότι το σύστημα καθορισμού των μισθών είναι συμβατό με την εξέλιξη της ανταγωνιστικότητας, ότι λαμβάνει υπόψη υποπεριφερειακές και τοπικές διαφορές στην παραγωγικότητα και στις συνθήκες της αγοράς εργασίας και ότι είναι σε θέση να προβαίνει αυτόματως σε διορθώσεις όταν η εξέλιξη των μισθών υπονομεύει την ανταγωνιστικότητα κόστους.
4. Να προτείνει συγκεκριμένα και χρονικά προσδιορισμένα διαρθρωτικά μέτρα για τη βελτίωση του ανταγωνισμού στον τομέα των υπηρεσιών, καταργώντας τους φραγμούς στο λιανικό εμπόριο και τους υπερβολικούς περιορισμούς στις επαγγελματικές υπηρεσίες και να βελτιώσει την παροχή κινητών ευρωζωνικών υπηρεσιών. Να συνεχίσει να βελτιώνει τη λειτουργία του τομέα της ενέργειας μειώνοντας το κόστος διανομής και παρακολουθώντας τις τιμές στην αγορά λιανικής και να ενισχύσει την ανεξαρτησία των ρυθμιστικών αρχών στους τομείς της ενέργειας, των τηλεπικοινωνιών και των μεταφορών (σιδηρόδρομοι, αεροδρόμια). Να καταργήσει τους εναπομένοντες κανονιστικούς φραγμούς στον τομέα των ταχυδρομείων.
5. Να υποβάλει σαφείς και χρονικά προσδιορισμένες προτάσεις για τη μετατόπιση της φορολογίας από την εργασία προς λιγότερο στρεβλωτικές για την ανάπτυξη φορολογικές βάσεις, διερευνώντας ιδίως τις δυνατότητες επιβολής περιβαλλοντικών φόρων, π.χ. στο ντίζελ, στα καύσιμα θέρμανσης και στην ιδιωτική χρήση αυτοκινήτων εταιρειών. Να απλουστεύσει το φορολογικό σύστημα μειώνοντας τις φορολογικές δαπάνες στη φορολογία εισοδήματος, αυξάνοντας την αποτελεσματικότητα της εισπραξής του ΦΠΑ και βελτιώνοντας τη φορολογική συμμόρφωση με την κάλυψη των υφιστάμενων κενών της νομοθεσίας.
6. Να περιορίσει τα αντικίνητρα η για εργασία εξασφαλίζοντας την αποτελεσματική τήρηση των απαιτήσεων αναζήτησης εργασίας και την παροχή εξατομικευμένης συνδρομής σε όλους τους ανέργους κατά την αναζήτηση εργασίας. Να λάβει μέτρα για την αύξηση της διαπεριφερειακής κινητικότητας. Να απλουστεύσει και να ενισχύσει τη συνοχή μεταξύ της στήριξης στην απασχόληση, των πολιτικών ενεργοποίησης, της αντιστοίχισης της προσφοράς και ζήτησης εργασίας, και των πολιτικών εκπαίδευσης, διά βίου μάθησης και επαγγελματικής κατάρτισης για ηλικιωμένους και νέους. Να χαράξει συνολικές στρατηγικές κοινωνικής ένταξης και αγοράς εργασίας των ατόμων που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών.

7. Να λάβει συγκεκριμένα μέτρα και να καταλήξει σε συμφωνία για σαφή καταμερισμό προσπαθειών μεταξύ ομοσπονδιακών και περιφερειακών αρχών ώστε να πραγματοποιήσει πρόοδο προς την επίτευξη των στόχων για μείωση των εκπομπών αερίου.

Βρυξέλλες, 9 Ιουλίου 2013.

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
R. ŠADŽIUS
